

Osuustoimintakeskus • Coop Center

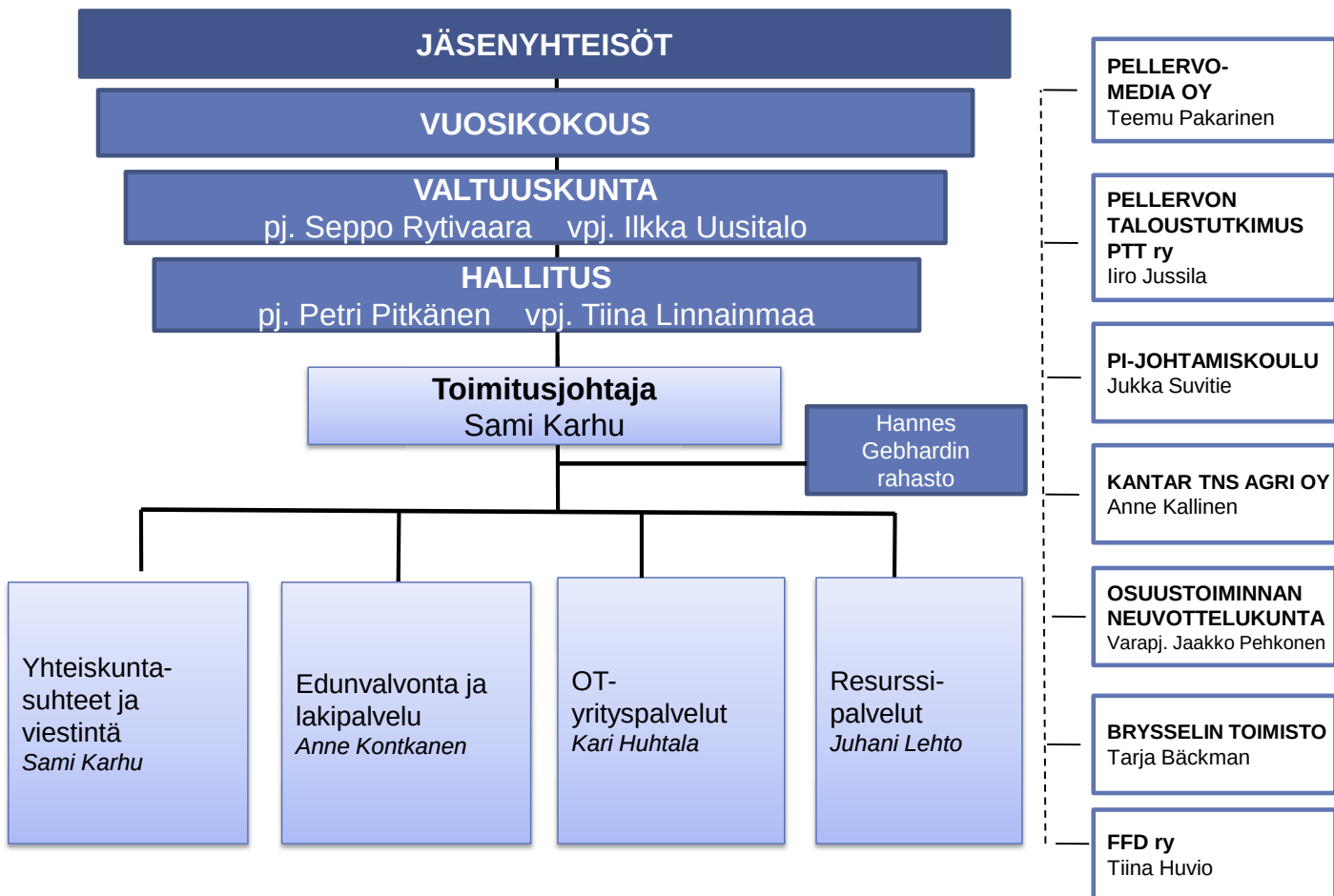
TOIMINTAKERTOMUS 2017
118. toimintavuosi

Vuosi 2018 alkuun uusitulla organisaatiolla

Vuoden 2018 alusta lähtien käyttöön otettiin Pellervon uusi nimi ja logo:

Samassa yhteydessä uudistettiin Pellervon organisaatiota järjestelemällä toimintoja ja vastuita uuden strategian mukaisesti.

Pellervon valtuuskunta ja hallitus 8.12.2017.

Osuustoimintakeskus Pellervo aloitti vuodenvaihteessa

■ Kuluneen vuoden tärkeimpiä asioita oli Pellervon uuden strategian hyväksyminen. Tämä merkitsi myös nimen uudistumista: Pellervo-Seura on nyt Osuustoimintakeskus Pellervo. Se on osuustoiminnan kansainvälinen edunvalvonta- ja palvelukeskus, joka edistää hyvinvointia, palveluita ja yrittämistä Suomessa. Muilla kuin suomen kielellä käytetään nimeä Pellervo Coop Center. Uudella nimellä halutaan selkeyttää järjestön roolia nimenomaan osuustoimintajärjestönä.

Pellervon jäsenet 31.12.2017

- 141 osuuspankkia ja POP Pankkiliitto osk
- 20 LähiTapiola keskinäistä alueyhtiötä
- 18 osuusmeijeriä ja Valio Oy
- 21 maaseutukeskusta ja maamies- ja kotitalousseuraa
- 13 yhteistoimintakerhoa ja ammatillista oppilaitosta
- 8 puhelin- ja laajakaistaosuuskuntaa
- 4 saha-, kone- ja myllyosuuskuntaa
- 4 lihantuottajien osuuskuntaa
- 4 sähköosuuskuntaa
- 11 osuuskauppaa ja SOK
 - Metsäliitto Osuuskunta
 - Munakunta
 - Faba osk
 - Osuuskunta MS Tuottajapalvelut
 - Osuuskunta PPO
 - Osuuskunta Tradeka
 - Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.
 - Finlands Svenska Andelsförbund r.f.
 - Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ry
 - Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry
 - Oulaisten vesiosuuskunta
 - Kannuksen vesiosuuskunta
 - Pyhäselän Oma Osuuskunta
 - Joroisten Oma osuuskunta
 - Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)

Yhteensä 259 jäsentä.

Osuustoimintaperhe koossa

■ Osuustoimintakeskus Pellervon vuosi on ollut monipuolinen ja hyvä. Nyt meillä on lähes koko osuustoimintaperhe koossa.

Osuuskunta Tradekan lisäksi uusina jäseninä liittyivät Osuuskauppa Keskimaa, Suur-Seudun Osuuskauppa, Osuuskauppa Arina, Etelä-Karjalan Osuuskauppa, Osuuskauppa Hämeenmaa ja Osuuskauppa Koillismaa, Länsi-Suomen Osuuspankki, Pohjois-Karjalan Osuuspankki ja Valkeakosken Osuuspankki. Kokonaiskuvaa täydensi Helsingin Osuuskauppa Elannon liittyminen Pellervon taloustutkimus ry:n jäseneksi.

Osuustoimintakeskus Pellervon strategia hyväksyttiin vuosille 2018–2022. Se perustuu neljään osa-alueeseen: edunvalvonta, tunnettuus, osaaminen ja jäsenpalvelut. Edunvalvonta on keskeinen osa tulevaa työtämme samoin kuin vahvistuva työ tunnettuuden puolesta. Heti näkyvä muutos on nimen muuttuminen. Pellervo-Seuran nimi muuttui Osuustoimintakeskus Pellervoksi. Nimi ilmentää uutta visiota ”osuustoiminnan kansainvälinen edunvalvonta- ja palvelukeskus, joka edistää hyvinvointia, palveluita ja yrittämistä Suomessa” ja samalla nimi kunnioittaa perinteitä.

Suuri osuustoimintatutkimus, joka toteutettiin vuoden lopulla, antoi uskoa tekemiseemme. Osuustoiminnan tunnettuus on kasvanut, mutta samalla se paljastaa, että paljon on vielä työtä tehtävänä. Noin 90 prosenttia suomalaisista on jonkin osuustoimintayrityksen jäsen. Kuitenkin vain 30 prosenttia kokee tuntevansa osuustoiminnan erittäin tai melko hyvin.

Vuosi 2017 jää historiaan Suomi 100 vuotta -teemallaan. Osuustoimintakeskus Pellervo vietti samalla Hedvig Gebhardin juhlavuotta. Hedvig antoi merkittävän panoksensa naisten aseman parantamiseen niin osuustoiminnassa kuin koko yhteiskunnassakin. Pellervon Päivän 2017 teemana oli naiset ja osuustoiminta. Ensi-iltansa sai Petra Lumioksen ohjaama filmi Hedvig

Gebhardista yhteiskunnallisena vaikuttajana. Vuosikokouksen yhteydessä ansioituneet hallintonaisemme saivat tunnustuksen työstään. Onnittelut vielä kerran huomionosoituksen saaneille.

Osuustoimintakeskus Pellervolle on tärkeää kansainvälinen yhteistyö. Pellervon, MTK:n ja SLC:n yhteinen Brysselin toimisto tekee tärkeää työtä suomalaisen ruuan ja osuustoiminnan eteen. Työ on jatkunut vuoden 2017 aikana tiiviisti suomalaisen metsän hyödyntämisen tiimoilta. Suomalaista osuustoimintaosaamista arvostetaan maailmalla ja tästä osoituksena on osuustoiminnan maailmanjärjestön ICA:n hallituksen jäsenyys Marjaana Saarikoskelle ja ICA Euroopan hallituksen jäsenyys Anu Puusalle. Kiitän Anne Santamäkeä ja Salme Näsiä heidän nyt päättäneestä työstään ICA:n piirissä.

Hallinnossa tapahtui muutoksia. Valtuuskuntaan valittiin uusina jäseninä maanviljelijä, agronomi Jarno Kämäräinen Kiuruvedeltä, maanviljelijä Risto Sairanen Luumäeltä ja maatalousyrittäjä Jyrki Soukainen Rauhmalta, johtaja Timo Hulkko Vantaalta ja teologian tohtori Matti Pikkarainen Oulusta. Uusina jäseninä Pellervon hallitukseen valittiin maa- ja metsätalousyrittäjä, metsänhoitaja Timo Saukkonen Rautjärveltä ja maanviljelijä, agronomi Vesa Kaunisto Vetelistä. Tervetuloa mukaan!

Kiitän lämpimästi edellistä hallituksen puheenjohtajaa Martti Asuntaa ja hallituksen jäsentä Pentti Santalaa pitkästä ja ansiokkaasta työstä osuustoiminnan hyväksi heidän jätettyään Osuustoimintakeskus Pellervon hallituksen. Martin aikana osuustoiminnan perhe on saatu yhtenäiseksi ja tästä meidän muiden on hyvä jatkaa.

*Petri Pitkänen
hallituksen puheenjohtaja
Osuustoimintakeskus Pellervo*

Osuustoimintayritykset Suomessa

7 000 000

Jäsenten ja
osakkaiden määrä

Henkilöstö

100 000

30 000

Liikevaihto milj. euroa

Suomalainen osuustoiminta on vaikuttavaa

■ Suomalainen osuustoiminta on uudistuvaa ja monimuotoista. Viime vuonna perustettiin 169 osuuskuntaa. Kaikkiaan osuuskuntia on noin 4 200, lisäksi on keskinäisiä vakuutusyhtiöitä. Suomalaisen osuustoimintayritysten jäsenyyksien ja osakkuuksien määrä on noin seitsemän miljoonaa ja liikevaihto tytäryrityksineen on noin 30 miljardia euroa vuodessa. Osuustoimintayritykset työllistivät noin 100 000 ihmistä. Äskettäin valmistuneen tutkimuksen mukaan 90 % suomalaisista on vähintään yhden osuuskunnan jäsen, maanviljeliöillä luku on peräti 95 %.

Osuustoiminnallisuus on vahvaa muun muassa finanssialan palveluissa ja vähittäiskaupassa. Suomalaisista 73 % on jäsenenä osuuskaupassa, 39 % OP Osuuspankissa ja 24 % LähiTapiolassa. Monilla osuuskunnilla on potentiaalia kasvattaa jäsenmääräänsä. Osuustoiminta on merkittävää maamme elintarviketaloudessa ja metsäsektorilla. Viljelijöistä 53 % on Metsäliiton, 16 % Faban, 18 % osuusmeijerin ja 25 % jonkin lihaosuuskunnan jäsen. Viljelijöistä myös 24 % on vesi-, sähkö-, puhelin- tai laajakaistaosuuskunnan jäsen. Osuuskunnista on tullut nykyaikainen tapa organisoida erilaisten yrittäjien yhteistoimintaa. Maassamme toimii kauppiasosuuskuntia ja osuuskuntamuotoon organisoituja yrittäjien verkostoja. Tiimiyrittäjyys on todettu käteväksi tavaksi rakentaa osuuskunnan muotoon. Tiimimallia käytetään myös oppilaitoksissa.

Osuustoiminta on kansainvälinen ilmiö. Kansainvälisen osuustoimintaliitto ICA:n mukaan osuuskunnat työllistävät maailmanlaajuisesti yli 250 miljoonaa ihmistä. Osuustoiminnallisten yritysten yhteinen liikevaihto ylittää 2 300 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Pellervo on ICA:n jäsen.

Suomi 100, Hedvig Gebhard 150

Pellervon toiminnassa painottuivat vuonna 2017 Hedvig Gebhard 150 -juhlavuosi, Suomi 100 -juhlavuosi, osuustoiminnan järjestöllinen eheytyminen sekä Pellervon strategia vuosille 2018–2022.

Yhteiskunnallisen uudistajan ja suomalaisen osuustoiminnan perustajiin kuuluneen talousneuvos Hedvig Gebhardin syntymästä tuli 150 vuotta. Juhlavuosi antoi

mahdollisuuden nostaa esiin osuustoiminnan yhteiskuntaa uudistavan roolin, liikkeen ihmiskeskeiset arvot ja erityisesti naisten osallistumisen.

Hedvig Gebhard -juhlaseminaari järjestettiin maaliskuussa yhdessä eduskunnan naisverkoston kanssa. Eduskunnassa pidetyn tilaisuuden pääpuhujana oli eduskunnan puhemies Maria Lohela. Hän sanoi, että Hedvig Gebhard teki työtä tasa-arvoisemman yhteiskunnan puolesta ”rohkeasti, ajatuksillaan ja teoillaan uutta tilaa naisille raivaten.” Tilaisuudessa sai ensi-iltansa myös Hedvig Gebhardista kertova lyhytdokumentti ”Eräs osuustoiminnan ystävä”. Elokuvan toetti Triikkielokuva osk ja sen ohjasi Petra Lumioka. Elokuva oli Hedvigin nimipäivästä lähtien katsottavissa Pellervon verkkosivuilla.

Hedvig Gebhard oli yhtenä aiheena myös Pellervon Päivässä 2017, joka järjestettiin 6. huhtikuuta Radisson Blue Seasidessä Helsingissä. Paikalla sijaitsi aikanaan nobelisti A. I. Virtasen johtama maitotaloutta kehittänyt laboratorio. Keskeisenä asiantuntijana tilaisuudessa esiintyi Hedvig Gebhard -elämäkerran yhdessä Anna-Liisa Sysiharjun kanssa kirjoittanut VTL Riitta Mäkinen. Valtioneuvoston tervehdyksen tilaisuuteen toi kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen, joka kannusti osuustoimintaa mukaan kuntien elinvoiman kehittämiseen ja sote-uudistukseen. Tätä teemaa pohtivat myös eri puolueiden kansanedustajat paneeliosuudessa. Gebhard-italin sai 15 osuustoiminnan parissa ansioitunutta naista. Vuosi päättyi sarjakuvateoksen ”Osuustoiminnan tulisielut” julkaisemiseen, jonka käsikirjoitus keskeisesti pohjaa Hedvig Gebhardin elämäkertaan. Vuosi huipentui muistohetkeen Gebhardien sukuhaudalla Helsingin Hietaniemessä 14. joulukuuta.

Osuustoiminta on ollut maan suurimpia kansanliikkeitä ja juuri kansanliikkeiden on sanottu synnyttäneen Suomen kasvattamalla laajat kansanjoukot alamaista kansalaisiksi. Sitä kautta Hedvig Gebhardin juhlavuosi kietoutuu yhteen Suomen 100-vuotisjuhlavuuteen. Osuustoiminta-lehden juhlanumero 6/2017 omistettiin juhlivalle isänmaalle. Keskeiset vaikuttajat pohtivat siinä osuustoimintaliikkeen roolia osana yhteiskunnan ja ihmiskunnan kehitystä.

Pellervon Päivän 2017 seminaarissa kunnista ja paikallisesta elinvoimasta puhuivat kansanedustajat Thomas Blomqvist, Hanna Halmeenpää, Antti Häkkänen ja Timo Korhonen Martti Asunnalla vahvistettuna.

Eduskunnan puhemies Maria Lohela Hedvig-seminaarissa.

Hedvig-vuoden keskeinen asiantuntija, elämäkerturi Riitta Mäkinen kertoo Hedvig Gebhardista.

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläistä olivat vastaanottamassa Martti Asunta ja Seppo Rytivaara Pellervon Päivässä 2017.

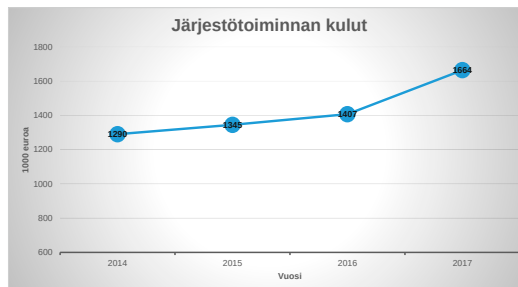
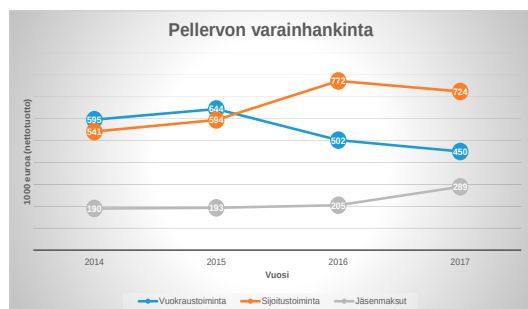
Elisa Gebhard antoi tulkintansa Hedvig Gebhardista

Osuustoiminnan eheytyemisessä historiallinen askel

Osuustoiminnan eheytymiskehitys jatkui voimallisena. S-ryhmästä Pellervoon liittyivät Osuuskauppa Keski-maa, Suur-Seudun Osuuskauppa, Osuuskauppa Arina, Etelä-Karjalan Osuuskauppa, Osuuskauppa Hämeen-maa ja Osuuskauppa Koillismaa. Osuuskunta Trade-kan liittyminen Pellervoon 7. marraskuuta oli erityinen historiallinen askel, sillä se päätti 1900-luvun alussa al-kaneen osuustoiminnan järjestöllisen jakautumisen. Vuoden aikana Pellervoon liittyivät myös Länsi-Suo-men Osuuspankki, Pohjois-Karjalan Osuuspankki ja Valkeakosken Osuuspankki. Merkittävää oli myös Hel-singin Osuuskauppa Elannon liittyminen Pellervon ta-loustutkimus ry:n jäseneksi.

Pellervon talous

Ansioituneita osuustoiminnan naisia palkittiin Hedvig-vuoden merkeissä Pellervon Päivässä 2017.

Hallinto mukana strategiatyössä

Pellervon valtuuskunta piti kaksi kokousta. Työssä painottui uuden strategia valmistelu. Uusi strategia oli koko vuoden kestänyt yhteinen hanke, johon osallistui Pellervon hallitus, valtuuskunta ja henkilöstö. Strategiaprosessin ytimessä oli hallinnosta koostettu työryhmä, joka piti lukuisan määrän kokouksia ja kuuli monien jäsen- ja sidosryhmien edustajia.

Pellervon hallitus piti yhdeksän kokousta, joista viisi oli sähköpostikokouksia. Kahden kokouksen yhteydessä oli alueseminaari. Jyväskylässä pidetyn helmikuun kokouksen yhteistyökumppanina oli Osuuskunta Maitosuomi. Maakuntaseminaarin aiheena oli ”Osuustoiminta hyvinvoinnin lisääjänä”. Syyskuun kokous oli Porissa. Yhteistyökumppanina toimineen Satakunnan Osuuskaupan kanssa järjestettiin seminaari ”Yritykset maakunnan voimavarana”. Pellervon hallituksen kesäkokousta isännöivät LähiTapiola ja SOK.

Uusi strategia vuosille 2018-2022

*Pellervo tekee yhteistyötä
Osatyökykyisten
asemaa parantavan
Osallisuutta osuuskunnista
-hankkeen kanssa.
Myös Osuustoiminnan
kehittäjät ry on mukana.
Puheenjohtaja Jarmo
Hänninen puhuu
seminaarissa Forssassa.*

Pellervon valtuuskunta hyväksyi järjestölle uuden strategian joulukuussa 2017. Pellervo on viime aikoina saanut jäsenekseen lähes koko suomalaisen osuustoiminnan, mikä oli hyvä lähtökohta kehittää Pellervoa osuustoiminnan yhteistyöfoorumina. Strategia painottaa edunvalvontaa, osuustoiminnallisen liiketoimintamallin tunnetuksi tekemistä, Pellervon palveluita ja tiimimäistä toimintatapaa.

Nimessä halutaan painottaa, että kyseessä on osuustoimintajärjestö. Uusi nimi, jota ryhdyttiin käyttämään

viestinnässä vuoden 2018 alusta, on ”Osuustoimintakeskus Pellervo”. Viisivuotisen strategian 2018-2022 ensimmäinen vuosi painottaa osuustoiminnan yhteistyön ja toimintatapojen uudistamista.

Osuustoiminnan kuntavaaliohjelma 2017-2021

Pellervo-Seura ry, Osuustoiminnan neuvottelukunta, Osuustoiminnan kehittäjät – Coop Finland ry ja Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry julkistivat huhtikuun 2017 kuntavaaleja varten osuustoiminnan kuntavaaliohjelman 2017–2021 teemalla ”Monimuotoisella osuustoiminnalla elinvoimainen yhteisö”. Ohjelmassa nostettiin esiin se, kuinka osuuskuntamalli laajentaa yrittäjyyden kirjoa ja lisää elinkeinojen voimaa, pitää lähipalvelut omassa ohjauksessaan sekä osallistaa kuntalaisia ja lisää lähidemokratiaa. Ohjelmaa jaettiin päättäjien keskuuteen muun muassa kuntiin.

Kehittämissyhteistyötä projektien avulla

Osatyökykyisten työllistämistä edistävän Osallisuutta osuuskunnista -hankkeen kanssa on tehty syvällistä yhteistyötä. Hankkeesta sai alkunsa neljä osuuskuntaa. Yhteistyötä on ollut myös Itä-Lapin Työllistä itsesi -hankkeen sekä Rautalammin ja Suonenjoen ympäristössä toimivan Työtä osuuskunnasta -hankkeen kanssa.

Pellervo on jatkanut käytännönläheistä ja monipuolista yhteistyötä henkilöstöomisteisten osuuskuntien erityisasiantuntemukseen keskittyvän Osuustoiminnan Kehittäjien - Coop Finland ry:n kanssa.

Pellervo on tehnyt yhteistyötä erityisesti Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry:n, Vesilaitosyhdistys ry:n ja Kuntaliiton kanssa vesiosuuskuntien kehittämisen edistämiseksi. Pellervo osallistui valtakunnallisille vesiosuuskuntapäiville Tampereen Pispalassa tammikuussa. Yhteistyötä tehdään myös Maaseudun taloudellinen vesihuolto ja sen paikallinen kehittäminen -hankkeessa.

Yhteistyösuhteita Maaseudun Sivistysliiton kanssa on tiivistetty. Yhteistyötä oli mm. ilomantsilaisen Karhu-festivaalin ympärillä.

Pellervo toimi Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kumppanina toukokuussa Mikkelissä järjestetyssä osuustoiminnan tutkimusseminaarissa, jossa käsiteltiin ajankohtaisia teemoja otsikolla ”Uudet maakunnat, kunnat ja osuuskunnat”. Pellervolla on edustus Helsingin yliopiston osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunnassa.

Uusia julkaisuja

Pellervo julkaisee esitteitä ja osuustoiminnan kehitysmistä tukevia oppimateriaaleja itseopiskeluun ja kurssimateriaaleiksi.

Professori Juhani Laurinkarin kirja ”Yhteinen hyvä vai yksityinen etu? Yhteisötalous hyvinvoinnin rakentajana” tarkastelee yhteisötalouden merkitystä erityisesti uudistuvan hyvinvointipolitiikan näkökulmasta. Kirjan julkistamisseminaari oli Pellervossa toukokuussa.

”Perustaisinko osuuskunnan?” ja vastaava ruotsinkielinen ”Skall jag grunda ett andelslag?” -esitteet julkaistiin ja lähetettiin yritysneuvontapisteisiin eri puolille maata.

Pellervon sähköinen jäsentiedote Pellervo Foorumi julkaistiin neljä kertaa.

Lakipalvelun toiminta

Pellervon lakipalveluiden keskeisimmät tehtävät ovat osuuskuntiin vaikuttavaan lainsäädäntöön liittyvä edunvalvonta, koulutus ja tiedottaminen sekä jäsenyhteisöjen neuvontapalvelut ja toimeksiantojen hoitaminen. Lakiasiaintoiminta toimii myös Pellervon hallituksen ja valtuuskunnan sihteerinä ja osallistuu Pellervon yleiseen kehitys- ja edunvalvontatyöhön sekä asiantuntijana osuustoiminnan neuvottelukunnan kokouksiin.

Kuluneen vuoden 2017 toimeksiannot liittyivät valtaosin osuuskuntalain ja osuuskuntien sääntöjen tulkintaan ja käytännön soveltamiseen, sääntömuutoksiin sekä osuuskuntien hallintoon. Osuuskunnat päivittivät edelleen sääntöjään. Vesiosuuskuntien mallisäännöt päivitettiin yhteistyössä Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry:n ja Vesilaitosyhdistyksen kanssa. Muutoinkin yhteistyö vesiosuuskuntien kanssa jatkui edellisten vuosien tapaan koulutuksen ja neuvonnan merkeissä.

Lakiasiaintoiminta osallistui asiantuntijana osuuskuntien hallinnon kokouksiin sekä toimi puheenjohtajana osuuskunnan kokouksissa. Lisäksi hän koulutti PI-johtamiskoulun järjestämissä seminaareissa ja toimi Coop Network Studies -yliopistoverkoston osuuskuntaoikeuden verkkokurssin opettajana.

Pellervon sääntöjä uudistettiin. Sääntömuutoksella haluttiin vahvistaa Pellervon hallintoa uusien jäsenryhmien edustuksella Pellervon hallinnossa. Samassa yhteydessä etenkin hallintoa koskevia sääntömääräyksiä päivitettiin nykyaikaan. Kulunutta vuotta leimasi voimakkaasti myös Pellervon uuden strategian valmistelu, jonka vaikutukset ulottuivat lakipalveluihin.

Ruotsinkielinen toiminta uuteen muottiin

Vuoden tärkeimpiä uudistuksia oli Pellervon ja Finlands Svenska Andelsförbundin (FSA) jäsenpolitiikan yhtenäistäminen. FSA on Pellervon yhteydessä toimiva ruotsinkielinen järjestö. Uudistuksen myötä jäsenmaksujen periaatteet yhtenäistyivät. Jatkossa FSA:n jäsen pääsee Pellervon jäseneksi 150 euron lisämaksulla ja vastaavalla summalla Pellervon jäsen pääsee FSA:n jäseneksi. Syynä on monien yksikielisten jäsenten muuttaminen kaksikieliseksi. Uudistus helpottaa tällaisten jäsenten järjestäytymistä suomen- ja ruotsin kielellä. Uudistuksen myötä FSA sai uuden jäsenen, kun osuuskunta Maitosuomi liittyi jäseneksi.

Vuoden 2017 aikana tehtiin jäsenvierailuja useimpiin FSA:n jäsenyrityksiin. Kevätkaudella FSA:n hallitus piti kokouksensa Pohjanmaalla ja tutustui alueen osuuskuntien toimintaan. Vierailut vahvistivat, että jäsenpolitiikan yhtenäistäminen otettiin hyvin vastaan. Jäsenet arvostavat ruotsinkielistä palvelua, viestintää ja verkostoitumista. He toivovat, että koulutustarpeisiin vastataan ja perusmateriaalit tuotetaan ruotsiksi. Ruotsinkielisiä ansiomerkkejä haettiin vuoden aikana aiempaa vilkkaammin.

Osuustoiminnan vuosikirjan tulokset julkaistiin lehdistötiedotteena, joka sai hyvän vastaanoton. Vuoden lopun tärkein tapahtuma oli Vaasassa pidetty ruoka-alan seminaari ”Från jord till bord”. Seminaarin vierailava puhuja oli Ruotsista, osuuskunta Lantmännenin hallituksen jäsen. Tilaisuuteen osallistui ennätysmäärä noin 80 osallistujaa, joista osa oli opiskelijoita ja heidän opettajiaan.

Skandinaavinen yhteistyö oli vilkasta. Osallistuttiin sisarorganisaatioiden tapahtumiin Ruotsissa, oltiin aktiivisesti järjestämässä yhteispohjoismaista seminaaria Hämeenlinnassa, aiheena oli digitalisaatio.

Ny medlemspolitik togs väl emot

De nya medlemsprinciperna i Pellervo och Finlands Svenska Andelsförbund, FSA, slogs fast under våren 2017. Arrangemanget betydde att medlemmarna i båda organisationerna har det lättare att ansluta sig till den andra organisationen. Tack vare arrangemanget fick FSA en ny medlem, Osk Maitosuomi. Syftet är att bredda medlemskåren ännu vidare i framtiden.

Under året besökte en stor del av medlemmarna. Målet var att få bekanta sig med deras verksamhet samt att kartlägga medlemmarnas behov. Den svenskspråki-

ga servicen uppskattas på fältet. Grundmaterial, utbildning och kommunikation önskas på svenska.

FSA beviljade flera förtjänstmedaljer, på medlemmars anhängan, till erfarna och meriterade förtroendevalda och anställda.

I slutet av året hölls ett seminarium med temat ”Från jord till bord” i Vasa på Yrkesakademin. Förutom att man hade drygt femtio deltagare från medlemsorganisationerna och producentförbundet, var också över tjugo studerande och lärare på plats.

Hannes Gebhardin rahasto

Hannes Gebhardin rahasto perustettiin vuonna 1924 Pellervon ensimmäisen puheenjohtajan 60-vuotisjuhlien yhteydessä. Pellervo-Seuran hallitus toimii rahaston hallituksena. Rahaston varoja voidaan käyttää osuustoimintaa ja siihen liittyvää elinkeinotoimintaa koskevan tutkimus-, valistus- ja opetustoiminnan aikaansaamiseksi tai edistämiseksi. Rahasto ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja. Hannes Gebhardin rahasto myönsi vuonna 2017 kaikkiaan 13 apurahaa yhteissummaltaan 34.900 €:

- Kalle Tikkanen, Tampereen yliopistolle tehtävään OP-ryhmää käsittelevään pro graduun 1.000 €.
- Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, osuustoiminnan tutkimusseminaarin järjestelykustannuksiin 1.500 €.
- Turun yliopisto/normaalikoulu, yrittäjyyskasvatuskilpailun järjestämiseen 10.000 €.
- Lauri Linnainmaa, Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoululle tehtävään, osuuskuntien ylijäämänjaon ja siirtöhinnittelun suhdetta käsittelevän pro gradun tekemiseen 1.000 €.
- Eliisa Troberg ja Pekka Hytinkoski, oppilaitososuuskuntatoimintaa koskevan oppaan tekemiseen 4.000 €.
- Henriikka Oksiala, Itä-Suomen yliopisto, pro gradu ”Hallintoneuvoston tehtävät ja rooli osuuskunnan omistajajoukossa” 1.000 €.
- Miira Kokkonen, Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu, pro gradu ”Naiset osuuskuntien luottamushallinnossa ja johdossa” 1.000 €.
- Kalle Pansio, Oulun yliopisto, pro gradu osuustoiminnan merkityksestä osuuskunnan asiakasomistajille 1.000 €.
- PI-johtamiskoulun HLJ-21 -kurssin Irlantiin tehtävään kurssimatkaan 400 € osallistujaa kohden.
- Maaseudun Sivistysliitolle 3.000 € uuden osuuskuntamallin kehittämiseen Pohjois-Karjalan tapahtumiin.

- MTK-liitoille 5.000 € MTK:n ja MTK-liittojen elokuvamateriaalin tallennushankkeeseen.
- Irene Dahlbäck, Åbo Akademille tehtävään osuuspankkien finanssikriisistä selviytymistä käsittelevään pro gradu -työhön 1.000 €.
- Joroisten lukion oppilasosuuskunta Eihvelille Tanskaan tehtävään opintomatkkaan 1.000 €.

Osuustoiminnan neuvottelukunta

Pellervo on jäsenenä osuustoimintaa laajasti yhdistävässä Osuustoiminnan neuvottelukunnassa, jonka muut jäsenet ovat Suomen Osuuskappojen Keskus-kunta, Osuuskunta Tradeka ja OP Osuuskunta. Osuustoiminnan pitkäjänteisten toimintaedellytysten edistämiseksi Neuvottelukunta jatkoi työtään Osuustoiminnan kehityksen vuosikymmenen, osuustoiminnan opetuksen, tutkimuksen, verotuksen, yrittäjyyskasvatuksen ja Kansainvälisen Osuustoimintaliitto ICA:n asioiden parissa. Vuonna 2001 perustettu Neuvottelukunta piti vuoden aikana neljä kokousta.

YK:n osuustoimintavuotta on seurannut osuustoiminnan kansainvälinen kehityksen vuosikymmen vuoteen 2020. Neuvottelukunta työskenteli teeman parissa. Kansainvälisen osuustoiminnan kehityksen Suomen toimikunta, joka valmistelee ja koordinoi vuosikymmentavoitteiden toteutumista Suomessa, kokoon-tui kaksi kertaa. Neuvottelukunnan edustajia osallistui ICA:n konferenssiin ja yleiskokoukseen marraskuussa Malaysian Kuala Lumpurissa.

Suomalaiset yhteydet ICA:n kanssa pysyivät tiiviinä. Professori Salmelä päätti työnsä Cooperatives Euroopan hallituksessa. Uutena edustajana aloitti professori Anu Puusa. Järjestöneuvos Anne Santamäki päätti työnsä ICA Maailman hallituksessa. Uutena edustajana aloitti johtaja Marjaana Saarikoski.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan lahjoitusvaroihin perustuvaa osuustoimintajohtamisen lahjoitusprofessuuria hoiti KTT Iiro Jussila Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa viidettä vuotta. Lahjoitus käsittää vuodet 2013–2017 ja erikseen neuvoteltavat mahdolliset kaksi lisävuotta. Jatkovuosien lahjoitus oli kertomusvuoden lopulla vielä avoinna.

Neuvottelukunnan tavoitteisiin on kuulunut kannustaa myös uusiin ja alueellisiin hankkeisiin osuustoiminnan opetuksen ja tutkimuksen edistämiseksi. Tässä saavutettiinkin uusia askelia. Mikkelin yliopistokes-

kukseen perustettiin kaksi uutta Lappeenrannan teknillisen yliopiston professuuria. Osuustoimintayrittäjyyden professorina aloitti KTT Henri Hakala. Pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen professorina aloitti KTT Mikko Pynnönen. Yritysrahoittajia ovat Etelä-Savon maakunnan osuuspankit ja Osuuskauppa Suur-Savo. Osuustoiminta teki 700.000 euron lahjoituksen Itä-Suomen yliopistolle.

Osuustoimintatutkimuksen etenemiselle on ollen-naista, että sille on julkaisuareenat olemassa. Iiro Jussilan päätoimittaman osuustoimintajohtamisen kansainvälisen tiedelehdien ”Journal of Co-operative organization and Management” viidennen vuoden numerot ilmestyivät sekä verkossa että paperiversiona.

Neuvottelukunnan tavoitteisiin kuuluvia Osuustoiminta-aiheisia tohtorin väitöskirjoja syntyi yksi. Vaasan yliopistossa väitelleen kauppatieteiden maisteri Jari-Mikko Meriläisen tutkimuksesta käy ilmi, että Länsi-Euroopan osuuskuntamuotoiset pankit ja säästöpankit toimivat iskunvaimentimena vuosien 2008–2009 finanssikriisissä ja sitä seuranneessa Euroopan velkakriisissä. Työn ohjaajana toimi professori Panu Kalmi.

Osuustoimintatutkimuksen rinnalla myös osuustoiminnan yliopisto-opetusta kehitetään yliopistojen välisenä verkostoyhteistyönä. Verkostoon kuuluu 10 yliopistoa. Osuustoiminnan neuvottelukunta päätti rahoittaa osuustoiminnan yliopisto-opetuksen vakiinnuttamiseksi Co-op Network Studies osuustoiminnan opetuksen yliopistoverkostoa vuosina 2015–2019 yhteensä 400.000 €:lla. Neuvottelukunnan edustajia on CNS-johtoryhmässä.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsenet ja kokoonpano 2018

Osuustoiminnan neuvottelukuntaan kuuluivat Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta, Osuuskunta Tradeka, Pellervo-Seura ry ja OP Osuuskunta. Jäsenten edustajina toimivat:

- Anu Puusa, professori, Pohjois-Karjalan Osuuskauppa, ICA Eurooppa
- Timo Santavuo, asianajaja, Satakunnan Osuuskauppa, SOK
- Matti Pikkarainen, hallintoneuvoston pj., Osuuskauppa Arina, SOK
- Markus Aaltonen, valtiopäiväneuvos, Osuuskunta Tradeka

- Markku Hyvärinen, hallituksen puheenjohtaja, Osuuskunta Tradeka
- Martti Asunta, metsäneuvos, Metsäliitto Osuuskunta, Pellervo (pj. –2017)
- Seppo Paavola, maanviljelijä, Itikka osuuskunta, Pellervo
- Pentti Santala, maanviljelijä, Valio Oy, Pellervo
- Tiina Linnainmaa, maatalousyrittäjä, Osuuskunta Länsi-Maito, Pellervo
- Erkki Moisander, pääjohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, Pellervo
- varapj. Jaakko Pehkonen, professori, Keski-Suomen Osuuspankki, OP Osuuskunta
- Vesa Lehikoinen, hallituksen puheenjohtaja, Pihtiputaan Osuuspankki

Sihteeri: toimitusjohtaja Sami Karhu

Pysyvät asiantuntijat: ICA:n hallituksen jäsen, johtaja Marjaana Saarikoski, lakiasiainjohtaja Anne Kontkanen ja edunvalvontajohtaja Juhani Ilmola.

Työ- ja yrittäjyysosuuskuntien kehitys ja palvelut

Uusia osuuskuntia perustettiin vuoden aikana 169, luku laski edellisvuodesta. Samaan aikaan osuuskunta yrittämisen mallina kiinnostaa. Joka viides suomalainen on kiinnostunut perustamaan yrityksen ja näistä joka kymmenes valitsisi osuuskunnan. Tällä perusteella osuuskunta kiinnostaa tuhansia suomalaisia. Kiinnostuneimpia ovat 35–59-vuotiaat, korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulun suorittaneet ja pääkaupunkiseudulla asuvat.

Pellervo tarjosi alkavien ja pienten osuuskuntien neuvontaa puhelimitse, sähköpostin kautta sekä josain määrin henkilökohtaisilla tapaamisilla. Neuvontaa antavia henkilöitä oli kaksi, sen lisäksi lakiasiainjohtaja antoi lainopillista neuvontaa. Neuvontaa annettiin myös ruotsiksi ja englanniksi.

Ammattinharjoittajien sote-osuuskuntien mahdollisuuksia pohdittiin seminaareissa ja koulutuksissa eri puolilla maata. Pellervo oli mukana alueellisten sote-osuuskuntahankkeiden suunnittelussa. Toinen merkittävä hanke oli oppilaitososuuskuntien opas, jonka oli määrä valmistua vuoden 2018 alussa.

Alkavien osuuskuntien infotilaisuuksia jatkettiin ensisijaisesti webinaareina. Pienosuuskuntafoorumi järjestettiin Helsingissä syyskuussa. Sen suosio oli jälleen hyvä, osallistujia oli noin 90.

Kansainvälinen toiminta

Osuustoiminnan edustajat kokoontuivat pohtimaan suomalaisten roolia osuustoiminnan kansainvälisissä järjestöissä. Esitysvuorossa Anne Santamäki SOK:sta.

■ Pellervon kansainvälisen vaikuttamisen pääpaino on Euroopassa, koska moni osuuskuntiaikin koskeva päätös tehdään nykyään EU-tasolla. Tämä koskettaa erityisesti tuottajaosuuskuntia (COGECA), mutta yhä enemmän on tarvetta myös yhteiselle EU-vaikuttamiselle muilla aloilla (Cooperatives Europe). Globaalilla osuustoimintakentällä Pellervo vaikuttaa lähinnä ICA:n (International Cooperative Alliance) kautta tukien kansallisella tasolla heidän työtään. Lisäksi Pellervo on jäsenenä Pohjoismaiden talonpoikaisjärjestössä (NBC). Pellervo rahoittaa osaltaan MTK:n ja SLC:n kanssa yhdessä maa- ja metsätalouden ja tuottajaosuuskuntien yhteistä toimistoa Brysselissä.

1) INTERNATIONAL CO-OPERATIVE ALLIANCE JA COOPERATIVES EUROPE

Osuustoimijat kokoontuivat Malesiaan

Kansainvälisen osuustoimintaliitto ICA:n yleiskokous ja konferenssi järjestettiin Malesian pääkaupungissa Kuala Lumpurissa 14.-17.11. Joka toinen vuosi järjestettävä kokous keräsi lähes 1800 osallistujaa yli 80 maasta. Myös Suomesta osallistui Pellervon, SOK:n ja Tradekan edustajista koostunut delegaatio. Suomalainen edustus hallituksessa jatkui, kun SOK:n yhteysjohtaja Marjaana Saarikoski valittiin 15-jäseniseen hallitukseen. Suomea

ICA:n hallituksessa on edustanut vuodesta 2010 järjestöneuvos Anne Santamäki, jonka kausi päättyi Kuala Lumpurissa. Järjestön uudeksi puheenjohtajaksi äänestettiin Ariel Guarco Argentiinasta.

Cooperatives European yleiskokous ja vaalit Maltalla

Pellervon ja SOK:n yhteinen delegaatio osallistui 26.-28.4. Maltalla pidettyyn Cooperatives European yleiskokoukseen. Samalla ICA:n Euroopan aluejärjestö valitsi 13-jäsenisen hallituksen sekä uuden puheenjohtajan. Suomesta hallitukseen valittiin professori Anu Puusa, joka edustaa Pellervoa ja suomalaista osuustoimintaa. Puheenjohtajaksi valittiin Jean-Louis Bancel Ranskasta. Päättyneeseen kauteen asti Cooperatives European hallituksessa on toiminut professori emerita Salme Näsi.

ICA:n Kansainvälinen osuustoimintapäivä

Heinäkuun ensimmäisenä päivänä juhlistavan kansainvälisen osuustoimintapäivän teemana vuonna 2017 oli: kaveria ei jätetä. ICA toivoi, että osuustoimijat sitoutuvat edistämään tasa-arvoa omissa yhteisöissään sekä juhlistamaan sitä, miten osuuskunnat rakentavat yhdessä oikeudenmukaisempaa maailmaa, jossa kaveria ei jätetä.

Pohjois-Amerikka - EU -maatalouskongressi

Järjestyksessään 38. Pohjois-Amerikan maiden (Kanada, USA, Meksiko) ja Euroopan maiden maatalouskonferenssi pidettiin 2.-5.10.2017 Washington D.C.:ssä. Kongressi järjestetään kahden vuoden välein vuorotellen Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Kokoukseen osallistui Pellervon neljän hengen delegaatio. Tilaisuudessa käytiin läpi kuluttajatuotemarkkinoiden kehitysnäkymiä ja vähittäiskauppaa, vero- ja maatalouspolitiikkaa osallistujamaissa sekä luodattiin tulevaa teknologista kehitystä maataloudessa ja kaupassa. Tapahtumaan kuului myös vierailukohteita lähiympäristössä.

2) WORLD FARMERS' ORGANISATION PITI YLEISKOKOUKSENSA HELSINGISSÄ

Juhlistaen Suomen 100-vuotisjuhlavuotta Maailman viljelijäjärjestö WFO:n (World Farmers' Organisation) yleiskokous pidettiin 12.-14.6. Helsingissä. Pellervo järjesti kokouksen yhteydessä työpajan osuustoimintateemalla: osuuskunnat – menestystekijät ja haasteet, johon osallistui parikymmentä kiinnostunutta ympäri maailman.

Pohjoismaiset viljelijät yhdessä Hämeenlinnaan

Pohjoismaisten viljelijöiden yhteistyöjärjestö NBC järjesti laajennetun presidiumin elokuussa Hämeenlinnan Aulangolla. Tilaisuuden isännöintivuorossa olivat suomalaiset tuottajajärjestöt MTK ja SLC sekä Pellervo-Seura. Tilaisuuteen osallistui noin sata henkeä. Korkeatasoisen ohjelman pääteema oli digitalisaatio. Pellervo organisoii osuustoimintaan ja digitalisaatioon liittyvän paneelikeskustelun seminaarissa.

3) SUOMALAINEN OSUUSTOIMINTA KIINNOSTAA ULKOMAILLA

Pellervo sai tänäkin vuonna isännöidä ja emännöidä monia ulkomaalaisia ryhmiä ja henkilöitä, jotka olivat kiinnostuneita suomalaisesta osuustoiminnasta. Vierailijoita kävi muun muassa Yhdysvalloista, Japanista, Itävaltasta ja Etelä-Koreasta. Etiopialaiset halusivat kuulla osuuskunnan hyvästä hallinnosta ja ympäri maailmaa tulleet oikeustieteentekijät osuuskuntalaista.

Venäläiset Suomessa lokakuussa

Pietarin yliopistolta ja Leningradin alueelta kävi venäläisryhmä kaksipäiväisellä opintomatalla Pellervossa ja SOK:ssa. Päivien aikana kuultiin puolin ja toisin osuuskuntien toiminnasta.

KV-ajatuspaja kansainvälisyydestä

Pellervo järjesti osuustoiminnan vaikuttamistyö kansainvälisesti -ajatuspajan 29.8., jossa muun muassa Pellervon, SOK:n, FFD:n, Tradekan, LähiTapiolan, OP:n ja PKO:n edustajat keskustelivat globaalista vaikuttamisesta ja sen merkityksestä osuuskunnille.

FFD

Finnish Agri-agency for Food and Forest Development ry (FFD) varmensi toimintansa laatua eri tavoin. Vuoden aikana FFD:n kummitoiminta sekä metsähankkeet evaluoitiin, mikä osoitti, että valittu toimintamalli on tehokas ja vaikuttava. Kummien osallistuminen hankkeiden toteutukseen on tuonut kehitysyhteistyön lähemmäksi maa- ja metsätalouden toimijoita. Kummitoiminta tuo myös Suomeen uutta osaamista. Suomalainen asiantuntemus on myös auttanut kehitysmaiden tuottajajärjestöjä tehostamaan toimintaansa ja saanut parannettua heidän jäsentensä tuloja. Lisäksi Laatuokeskus myönsi FFD:lle EFQM-järjestelmän ”Committed

to Excellence”-laatusertifikaatin.

Vuoden 2017 kokonaisbudjetti hankkeille oli noin 1.5 miljoonaa euroa. Hankkeita tuettiin Suomen ulkoasiainministeriön, Hollannin (DGIS), Ranskan (AFD) ja Belgian (DGD) valtion kehitysrahoituksen sekä Euroopan komission varoilla. Hankkeilla tuettiin maa- ja metsätalouden tuottajajärjestöjä tai osuuskuntia eri aloilla: metsänhoidon, hunajan, maidon ja vihannesten tuotannossa sekä kalankasvatuksessa. Tuetut järjestöt sijaitsevat Etiopiassa, Nepalissa, Mosambikissa, Tansaniassa, Vietnamin, Sambiassa ja Nicaraguassa.

Kaikkilla hankkeilla on suomalainen kummiyhdistys, joita vuonna 2017 olivat metsähoitoyhdistykset Savotta ja Päijät-Häme sekä Keski-Suomi. Maatalouspuolella kummeina toimivat Suomen Puutarhanaiset ry, MTK Varsinais-Suomi sekä Lammi-Tuulos, Suomen Mehiläishoitajain Liitto, Joutsenten Reitti ry sekä Suomen Kalankasvatajaliitto. Kummeja koulutettiin talousraportoinnin seurantaan sekä siihen, miten naiset, tytöt ja haavoittuvat ryhmät voidaan huomioida paremmin hankkeissa.

Varainhankinnan ohessa järjestön näkyvyyttä niin sosiaalisessa mediassa kuin muilla median aloilla vahvistettiin jäsenjärjestöjen kanavia hyödyntäen. Uudet nettisivut avattiin (www.ffd.fi) ja Metsävisaan tehtiin kehitysmaiden metsiä koskeva osia. Ulkoasiainministeriön ja Kehys ry:n kanssa FFD järjesti kaksi tutkimus- aamukahvitilaisuutta, mitkä käsittelivät vettä ja ruokaturvaa sekä metsien ja ruokaturvan välisiä linkkejä.

Yhdessä FAO:n ja SYKE:n kanssa FFD valmisti julkaisun metsäjärjestöistä (Smallholder forst producer organizations in a changing climate), mikä esiteltiin WFO:n kokouksessa kesäkuussa 2017. Julkaisu on osa FAO:n julkaisulistaa ja nähtävillä heidän web-sivuillaan.

Osuustoiminnan paneelikeskustelu meneillään WFO:n yleiskokouksessa Helsingissä kesäkuussa 2017. Pellervon osuustoimintajohtaja Kari Huhtala juontamassa keskustelua.

Pellervon ansiomitalit ja -merkit

■ Pellervo-Seura myöntää jo-
ko osuustoiminnallisten yritys-
ten hakemuksesta tai omasta aloitteestaan an-
sioituneille hallinnon edustajille ja henkilös-
tölle osuustoiminnan ansiomitaleita, Geb-
hard-mitaleita ja ansiomerkkejä.

Vuonna 2017 myönnettiin seuraavat 90
ansiomitalia ja -merkkiä:

Osuustoiminnan I luokan ansiomitali

Toimitusjohtaja Lars Björklöf, Osuuspankki
Raasepori
Hallintoneuvoston puheenjohtaja,
maanviljelijä Pentti Santala, Valio Oy

Osuustoiminnan ansiomitali

Henkilöstöpäällikkö Jussi Peltokangas,
Faba osk
Toimitusjohtaja Vesa Viitaniemi, Lounais-
Suomen Osuuspankki
Maatalousyrittäjä Reijo Tölli, Osuuskunta
Maitokolmio
Maanviljelijä, hallituksen puheenjohtaja Jyrki
Soukainen, Osuuskunta Satamaito
Maanviljelijä, hallituksen puheenjohtaja
Juha-Matti Penttilä, Hirvijärven
Osuusmeijeri

Kultainen Gebhard-mitali

Maanviljelijä Jarmo Mäntyharju, Munakunta
Toimitusjohtaja Annikka Hurme, Valio Oy
Maatalousyrittäjä Tiina Linnainmaa,
Pellervo-Seura ry
Agrologi Timo Kässi, Osuuskauppa
Keskimaa
Toimitusjohtaja, kauppaneuvos Matti Niemi,
Helsingin Osuuskauppa Elanto

Hopeinen Gebhard-mitali

Hallituksen puheenjohtaja Juhani Alastalo,
Lounais-Suomen Osuuspankki
Maatalous- ja metsätieteiden tohtori Leena
Erälinna, Lounais-Suomen Osuuspankki

Opetusneuvos Kyösti Vuontela, Lounais-
Suomen Osuuspankki
Kansanedustaja Anne Kalmari
Puheenjohtaja Kirsti Kirjonen, Lounaismaan
Osuuspankki
Maatalousyrittäjä Katariina Lampela,
Osuuskunta Pohjolan Maito
Maanviljelijä Anna Lappalainen, Faba osk
Maatalousyrittäjä Tiina Mitikka, Faba osk
Toimitusjohtaja Saila Rosas, Länsi-Kymen
Osuuspankki
Yhteysjohtaja Marjaana Saarikoski, SOK
Metsäekonomisti, MMM Anna-Kaisa Rämö,
PTT
Emäntä, hallintoneuvoston jäsen Mari
Lehtimäki, Osuuskunta Satamaito
Maanviljelijä, hallituksen jäsen Antti-Matti
Mattila, Osuuskunta Satamaito
Maanviljelijä, hallintoneuvoston
puheenjohtaja Timo Vuorela, Osuuskunta
Satamaito
Hallituksen puheenjohtaja Ossi Sainila,
Keskusosuuskunta Oulun Seudun Sähkö
Hallituksen varapuheenjohtaja Markku
Helkiö, Nakkila-Luvian Osuuspankki
Hallituksen puheenjohtaja Sakari Meskanen,
Nakkila-Luvian Osuuspankki
Maatalousyrittäjä Antti Lehtinen, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Maatalousyrittäjä Timo Viinamäki,
Hirvijärven Osuusmeijeri
Koulunjohtaja Marja-Leena Vaaja,
Konneveden Osuuspankki

Pronssinen Gebhard-mitali

Hallituksen jäsen Mauri Hämäläinen,
SVOSK ry
Insinööri Ville Tulonen, Lounais-Suomen
Osuuspankki
Hallituksen varapuheenjohtaja Max
Söderberg, Lounais-Suomen Osuuspankki
Varatoimitusjohtaja Markku Rainio,
Lounais-Suomen Osuuspankki

Maanviljelijä Jussi Launto, Lounais-Suomen
Osuuspankki
Palvelupäällikkö Maija Karjalainen
Verkko-opetuskoordinaattori Tytti Klén,
Helsingin yliopisto
Toimitusjohtaja Ulla Leppänen, Tampereen
seudun osuustoimintakeskus
Päävalmentaja Ulla Luukas, Tiimiakatemia,
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Maatalousyrittäjä Kati Partanen, LähiTapiola
Osuuskuntaneuvoja Mirja Taipale,
Tampereen kaupunki
Tutkimusjohtaja, MMT Kyösti Arovuori, PTT
Maatalousekonomisti, MMM Tapani Yrjölä,
PTT
Maatalousyrittäjä Elina Ala-Kasari,
Hirvijärven Osuusmeijeri
Maatalousyrittäjä Arto Hallila, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Maatalousyrittäjä Jussi Kivioja, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Maatalousyrittäjä Sinikka Kokko, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Maatalousyrittäjä Kai Kytölä, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Maatalousyrittäjä Ossi Mäntykoski,
Hirvijärven Osuusmeijeri
Maanviljelijä Anu Fräntilä, Osuuskunta
Maitosuomi
Maanviljelijä Paula Kaleva, Osuuskunta
Maitosuomi
Maatalousyrittäjä Tapio Saarikoski,
Hirvijärven Osuusmeijeri

Kultainen ansiomerkki

Pankinjohtaja Tiina Itälä, Lounais-Suomen
Osuuspankki
Luottamusmies Anne Viljanen, Lounais-
Suomen Osuuspankki
Yrittäjä Soini Rahkola, LähiTapiola
Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Timo Hekkanen, Maksniemen
Vesiosuuskunta

Teknikko Tuomo Onkalo, Maksniemen
Vesiosuuskunta
Sylinterimies Jouko Romppainen,
Maksniemen Vesiosuuskunta
Toimitusjohtaja Antti Äijö, PJP Oy
Sähköasentaja Tuomo Jaakkola, Osuuskunta
Satamaito
Liikennöitsijä Antti Lepistö, Osuuskunta
Satamaito
Liikennöitsijä Aarne Mäntyniemi,
Osuuskunta Satamaito
Meijeristi Jouni Virmaranta, Osuuskunta
Satamaito
Toimitusjohtaja Leena Valkama, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Autoilija Kari Mäkynen, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Autoilija Kalevi Mäkynen, Hirvijärven
Osuusmeijeri
Kirjanpitäjä Paula Hyttinen, Pellervo-Seura ry
Levikkipäällikkö Santra-Mari Salonen,
Pellervo-Media Oy

Hopeinen ansiomerkki

Pankinjohtaja Maarit Sahlström, Lounais-
Suomen Osuuspankki
Hallituksen jäsen Pentti Holappa, Valkjärven
Vesiosuuskunta
Puheenjohtaja, hallituksen jäsen Pauli Lanne,
Valkjärven Vesiosuuskunta
Toimitusjohtaja, hallituksen jäsen Jorma
Pohjavirta, Valkjärven Vesiosuuskunta
Logistiikkapäällikkö Juha Back, Munakunta
Laborantti Kati Järvinen, Osuuskunta
Satamaito
Meijeristi Juha Koivisto, Osuuskunta
Satamaito
Laitosmies Markku Mahlamäki, Osuuskunta
Satamaito
Työnjohtaja Ville Naukkarinen, Osuuskunta
Satamaito
Asentaja Markku Haka, Munakunta

Pronssinen ansiomerkki

Maanviljelijä Jarmo Isokuortti, Osuuskunta
Tuottajain Maito

Ekonomisti, VTT Hanna Karikallio, PTT
Hallintopäällikkö, FM Annika Hemmilä
Siivooja Sirpa Kinnunen, Osuuskunta
Kainuun Kuutamokeikat
Rakennustyömiehen Matti Härkälä, Osuuskunta
Satamaito
Laborantti Emilia Luotola, Osuuskunta
Satamaito
Elintarviketyöntekijä Aleksi Eisto,
Munakunta
Elintarviketyöntekijä Sari Haule, Munakunta
Koneasentaja, laitosmies Esa Lundelin,
Munakunta
Toimituspäällikkö Riku-Matti Akkanen,
Pellervo-Media Oy

Valtiolliset kunnia- merkit 2017

Tasavallan presidentti on myöntänyt Peller-
vo-Seuran kautta haettuja valtiollisia kunnia-
merkkejä yhteensä 23:lle osuustoiminnassa
ansioituneelle kansalaiselle.
Edellisenä vuonna määrä oli 16.

Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki (SVR R)

Aakula, Kari Matti, toimitusjohtaja, Orivesi
(Osuuskunta Länsi-Maito)
Niskala, Markku Juhani, toimitusjohtaja,
Nivala (Nivalan Osuuspankki)
Puhto, Marko Tapani, toimitusjohtaja, Sievi
(Osuuskunta Pohjolan Maito)

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi (SVR ar.)

Mäkelä, Juha Samuli, maatalousyrittäjä,
Kalajoki (Himangan Osuuspankki)
Mulari, Kirsi Marjatta, toimistopäällikkö,
Keminmaa (Metsäliitto Osuuskunta)

Suomen Leijonan ansioristi (SL ar.)

Hihnala, Kauko Johannes,
metsätalousyrittäjä, Kalajoki (Kalajoen
Osuuspankki)

Mäkinen, Lassi Juhani, maanviljelijä, Lieto
(Osuuskunta Länsi-Maito)
Paloniemi, Markku Tapani, maaseutuyrittäjä,
Posio (Posion Osuuspankki)

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein (SVR M I kr.)

Helin, Sirpa Tuulikki, tuotantoneuvoja,
Jyväskylä (Osuuskunta Maitosuomi)
Kauppinen, Mikko Kalervo,
metsäasiantuntija, Viitasaari (Metsäliitto
Osuuskunta)
Ollila-Regina, Johanna Kristiina,
sovellusasiantuntija, Keminmaa
(Metsäliitto Osuuskunta)
Rossi, Timo Johannes, työnjohtaja,
Konnevesi (Konneveden Osuuspankki)
Salmela, Hannu Jouko, yrittäjä,
Pelkosenniemi (Metsäliitto Osuuskunta)
Toivonen, Eija Anneli, talouspäällikkö,
Kihniö (Kihniön Osuuspankki)
Törmä, Marita Tuulikki, talouspäällikkö,
Kihniö (Kihniön Osuuspankki)
Wasström, Jan Ruben, skogsexpert, Inkoo
(Metsäliitto Osuuskunta)

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali (SVR M I)

Järvensivu, Seppo Evert, asentaja, Lempäälä
(Osuuskunta Länsi-Maito)
Kankkonen, Carola Elisabet, mjölkinstruktor,
Kokkola (Osuuskunta Maitosuomi)
Westerlund, Rikard Magnus,
mjölkinstruktor, Kemiönsaari (Osuuskunta
Länsi-Maito)
Ylinen, Riitta Anne-Mari, tuotantoneuvoja,
Vimpeli (Osuuskunta Maitosuomi)

Suomen Valkoisen Ruusun mitali (SVR M)

Niemi-Nikkola, Seija Aune Inkeri, myyjä,
Ilmajoki (Osuuskunta Maitosuomi)
Sivula, Ilpo Olavi, asentaja, Lempäälä
(Osuuskunta Länsi-Maito)
Vuolle, Johanna Annikki, myyjä, Kangasala
(Osuuskunta Länsi-Maito)

185 000

Kodin Pellervon
lukijaa

118 000

Maatilan Pellervon
lukijaaPELLERVO
m
EDIA

Pellervo-lehdet pitivät pintansa

■ Pellervo-lehdet onnistuivat pitämään levikkinsä ja kasvattamaan selvästi lukijakuntaansa. Kodin Pellervon tarkastettu levikki oli 42 755 kpl (LT 30.3.2017). Kasvua edelliseen vuoteen oli 1,5 prosenttia. Irtomyyntissä keskimääräinen kuukausimyynti oli runsaat 1 800 kappaletta. Kodin Pellervo oli yksi harvoja aikakauslehtiä, jotka onnistuivat vuonna 2017 kasvattamaan levikkiään.

Maatilan Pellervon levikki laski hieman. Lehti pysyi kuitenkin kasvattamaan peittoaan aktiivimaatiloilla, koska maatilojen määrä väheni selkeästi enemmän. Uusia ammattilehden tilaajia pystyttiin hankkimaan lopettaneiden tilalle. Maatilan Pellervon levikki oli 14 143 kpl (LT 30.3.2017). Levikin lasku oli 1,6 prosenttia. Runsaaseen 80 prosenttiin Maatilan Pellervon tilauksista kuului Eläin-liite.

Kansallisen mediatutkimuksen (KMT Syksy 2016/ Kevät 2017) mukaan sekä Kodin Pellervon että Maatilan Pellervon lukijamäärät pysyivät korkeina. Kodin Pellervon lukijamäärä oli 185 000 ja Maatilan Pellervon 118 000. Pellervo-Media Oy julkaisi 11 Kodin Pellervoa (1 140 sivua), 11 Maatilan Pellervoa (988 sivua), 9 Eläin-liitettä (612 sivua), 6 Osuustoiminta-lehteä (412 sivua) sekä Pellervon Ison Kalenterin 2018 (132 sivua).

Pellervo-Media osallistui kuusille maatalous-, puutarha- ja käsityömessuille vuonna 2017.

Kodin Pellervo

Kodin Pellervo on yksi harvoista aikakauslehdistä, joka on viime vuosina onnistunut merkittävästi kasvattamaan levikkiään. Kodin Pellervon lukijakuntaa miellyttävä sisältö tukee myös lehden markkinointia.

Kodin Pellervon tilausmyyntiä tuettiin monilla markkinointitoimilla. Uusia tilauksia saatiin eniten puhelinmyynnin kautta, noin 8 000 kappaletta. Lisäksi tilauksia toivat markkinointikirjeet sekä ilmoitukset muissa lehdissä. Tilauksia myytiin myös messuilla ja näyttelyissä. Lukijamatkoja järjestettiin Irlantiin, Puolaan, Italiaan, Liettuaan ja Latviaan sekä Itävaltaan.

Maatilan Pellervo ja Eläin-liite

Maatilan Pellervo ja Eläin-liite mielletään vahvaksi, maa- ja metsätalousyrittäjille sekä heidän sidosryhmi-

leen suunnatuksi ammattilehtipaketiksi. Tämä käy ilmi vuonna 2017 tehdystä lukija- ja ilmoittajakyselystä.

Maatalouden kannattavuusongelmat, maatalouskaupan vaikeudet ja heikko sato heijastuivat koko maatalousalalle. Tästä huolimatta Maatilan Pellervon tilaajamäärä pysyi jokseenkin edellisen vuoden lukemissa. Uusia tilauksia saatiin puhelinmyynnistä, markkinointikirjeiden kautta sekä maatalousalan näyttelyistä.

Pellervon Iso Kalenteri

Kaikki Pellervo-lehtien tilaajat, joiden tilaus oli vuoden loppuun voimassa, saivat Pellervon Ison Kalenterin 2018 joulukuun numeron liitteenä.

Osuustoiminta-lehti: oivaltavia näkökulmia

■ Osuustoiminta-lehden sisällöissä pureuduttiin erityisesti osuustoiminnan ja keskinäisyyden kautta ajankohdattaisiin asioihin.

Lehden painos oli keskimäärin 5 000 kpl. Pellervo-Media Oy:n julkaisema johdon ja hallinnon talouslehti tavoittaa Suomen kaikki osuustoimintalohkot.

Osuustoiminta-lehden tavoitteena oli vuonna 2017 tarjota sekä vankkaa tietoa että oivaltavia näkökulmia yritysesimerkein ja asiantuntijahaastatteluin.

Keskeisiä teemoja olivat digitalisaatio ja sote-uudistus, jotka tarjoavat myös osuustoimintayrityksille uusia mahdollisuuksia.

Pellervon osakkuusyhteisöt olivat näkyvästi esillä. Kaikissa numeroissa oli ajankohtainen PTT:n tutkimusaukeama, joka tuotettiin tutkijoiden kanssa yhteistyössä.

Kantar TNS:n Elintarviketalous 2017 jaettiin lehden mukana.

Lehti julkaisee nettisivuillaan (www.osuustoiminta.coop/ot) automaattisesti päivittyvää osuustoiminnan mediaseurantaa. Uutispalvelusta huolehti Meltwater News Ab.

Keskustelu osuuskuntien luottamushallinnon oppimisesta kävi vilkkaana ja sitä virittivät eri tilaisuuksissa PI-johtamiskoulun edustajat Hanna Muukka ja Jukka Suviie.

PI-johtamiskoulun oppimispolut uudistuivat

■ Pellervo-Instituutti Oy:n toiminnan volyymi pysyi edellisen vuoden tasolla ja tulos oli voitollinen. PI-johtamiskoulun tarjontaan ja toimintatapoihin liittyvät suurimmat muutokset olivat:

- Hallinnon perusvalmennus uudistettiin; uusi Vai-kuttajaValmennus-niminen ohjelma on kestoaltaan 2 + 2 pv. Ohjelma tarjoaa erinomaista innostus-, ymmärrys- ja osaamisvoimaa jäsenpohjaisten organisaatioiden hallinnon eri elinten uusille jäsenille.

- Käynnistettiin oppimistarvekartoitus, jonka tavoitteena on aiempaa paljon henkilökohtaisemman ja pitemmällä tähtäimellä kehittymistä tarjoavan oppimispolun rakentaminen luottamushenkilöurallaan eteneville hallinnon jäsenille.

- Saatiin valmiiksi International (Coop) Leader -ohjelma, jonka pilottikurssi, 3 pv toteutui hyvillä palautteilla tammikuussa 2018.

HLJ 22 starttasi

Luottamusjohdon koulutusohjelman HLJ 22:n aloitti 7 osallistujaa. Pääosa osallistujista edustaa tuottajaosuuskuntien hallintoa. HLJ 21 -kurssin ryhmä toteutti opintomatkan Irlantiin Dublinin ja Tippararyn alueille.

Metsänhoitoyhdistysten Hyvä Hallinto -opas toi uusia mhy-hallitusvalmennuksia

Vuoden aikana vietiin läpi useita metsänhoitoyhdistysten edustajiston, hallituksen ja toimihenkilöiden valmennuksia, joiden päätavoite oli strategisen suunnan ja konkreettisen toimintasuunnitelman rakentaminen yhdessä.

HLJ-Akatemia 2017 onnistui yli odotusten

Tammikuussa järjestetty kaksipäiväinen HLJ-Akatemia oli ohjelmaltaan ja vetovoimaltaan hyvä.

Uusia ja uudistuvia tuotteita – asiakkaiden tarpeisiin

PI-johtamiskoulu on yhdessä Osuustoimintakeskus Pellervon koulutusyhtiö MIF Oy:n kanssa rakentamassa oppisopimuspohjaista osuuskuntien johtamisvalmennusta, jonka nimi on OSK Lean Master.

Valmennuksen kesto on 14 kuukautta ja se sisältää 12 lähijaksoa. Valmennuksen painopiste on työssä oppimisessa.

Pellervon taloustutkimus PTT

PTT:n toimitusjohtaja Iiro Jussila.

Toimitusjohtajan katsaus: PTT2020 strategian toteutus alkoi

■ PTT aloitti uuden strategiansa toimeenpanon kuluneen vuoden aikana. Painopiste oli organisaation uudistaminen tuoretta strategiaa palvelemaan. Vuodenvaihteeseen mennessä organisoitumisen perusratkaisut oli hahmotettu ja toiminta uuden organisaatorakenteen mukaisesti pääosin aloitettu.

Ennustetoiminnalle annettiin uudessa strategiasa aiempaa vahvempi asema. Ennusteryhmä loi vajaan vuoden aikana suuntaviivat tulevalle kehitystoiminnalle ja marraskuussa järjestetty Uutta arvoa biotaloudesta? -seminaari oli saadun palautteen sekä seminaarin pohjalta syntyneiden yhteistyökuvioiden perusteella menestys. Projektitoiminta nostettiin kuluneen vuoden aikana aiempaa selkeämmin toiminnan ytimeen ja projektipäälliköille tarjottiin koulutusta projektien vetämiseen.

Tutkimusryhmät määriteltiin oppialakohtaisen osaamisen kehittämislustoiksi. Kansantalouden, maa- ja elintarviketalouden sekä metsäalan tutkimusryhmät jatkoivat ansiokasta tutkimus- ja asiantuntijatyötään olemassa olevan projektiportfolion ja vakiintuneen asiantuntemuksensa puitteissa – keskittyen strategiassa määritettyihin viiteen pääteemaan: (1) globalisaatio ja alueiden kehitys, (2) asuminen, (3) hyvinvointi, (4) metsä ja (5) ruoka. Tutkimusryhmien portfolio täydentyi liikelouden tutkimusryhmällä, jonka vetäjäksi nimitettiin tutkimuspäällikkö maaliskuussa 2017. Suurista muutoksista huolimatta kaikki tutkimusryhmät tuottivat edellä mainituilla teema-alueilla monipuolista yhteiskunnan tarvitsemaa tietoa ja jakelivat tietoa tarkoituksenmukaisesti erilaisia kanavia käyttäen. Kaikki tutkimusryhmät onnistuivat myös rahoituksenhankinnassa – jopa siinä määrin hyvin, että vuoden vaihtuessa oli vuoden 2018 PTT:n tutkimustuottotavoite jo noin puoliksi täyttynyt.

Strategiassa määriteltiin, että PTT pyrkii laajentamaan toimintaansa tukevaa jäsenyhteisöä muutamalla jäsenellä vuoteen 2020 mennessä. Vuonna 2017 PTT sai merkittävän uuden jäsenen HOK-Elannon. HOK-Elannon mukaantulo tarkoittaa, että PTT:llä on jäsenyyksien kautta suhteet käytännössä koko ruokaketjuun. PTT:ssä käynnistyi vuoden loppupuolella toi-

mitilaremontti, joka lukuisten muiden muutosten ohella rasitti työyhteisöä ja sen toimivuutta. Tämä näkyi myös työtyytyväisyyden laskuna. Työyhteisön toimivuuden kehittämiseen kiinnitettiin erityistä huomioita tulevaa vuotta suunniteltaessa ja se valittiin PTT:n keskeiseksi kehityskohteeksi vuonna 2018.

Toimintavuosi oli merkittävästi alijäämäinen. Liikelouden tutkimusryhmän kehittämiseen panostettiin, minkä vuoksi alijäämää syntyi varsinkin syyskuukausina ennen kuin ryhmä alkoi saada rahoitusta. Myös talousseminariin päätettiin käyttää rahaa alkuperäistä suunnitelmaa enemmän. Myönnettyä rahoitusta siirrettiin jonkin verran myös seuraavalle vuodelle.

Kansantalouden tutkimus

■ PTT:n tutkimusryhmien toimintaa selkeytettiin vuonna 2017 kirkastamalla yhdistyksen tutkimusstrategia teemallisten kokonaisuuksien alle. Kansantalouden ryhmä (KT) vastasi kahdesta koko organisaation ylitävästä teemasta: globalisaatiosta ja alueiden kehityksestä sekä hyvinvointi-teemasta. Uutena aiheena hyvinvointi-teemassa on ollut kuluttajien taloudellisen lukutaidon tutkimus, jossa käynnissä on hanke palkansajakotitalouksien taloudellisesta lukutaidosta. Myös asumisen teema on ollut vahvasti esillä KT-ryhmässä.

KT-ryhmän tutkijat ovat lisäksi olleet mukana kahdessa laajassa tutkimushankkeessa. Kaksivuotisessa työtömyyden laajat kustannukset -hankkeessa tutkitaan kattavilla tilastollisilla aineistoilla työttömyyden suorien kustannusten lisäksi sen synnyttämiä epäsuoria kustannuksia. Strategisen tutkimusneuvoston rahoittamassa hankkeessa: ”Work, Inequality and Public Policy” tutkitaan yhteiskunnan rakenteiden ja tasa-arvon suhdetta laajan yhteistyökonsortion osana. KT-ryhmän tutkijat osallistuvat vuosittain myös kansantalouden ennusteen tekemiseen. Ennusteessa käsitellään kattavasti maailman ja Suomen talouden kehitystä. Kansantalouden ennusteessa on meneillään myös kehitystyötä, jonka tarkoituksena on lisätä myös aluetalouksien kehityksen seurantaa. Lisäksi kansantalouden ryhmä tuottaa maksullisena palveluna myös POP-pankin kansalaisennusteen.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimus

■ Maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen keskiössä olivat ruokamarkkinoiden toiminta, maatalouspolitiikan muutokset sekä maatalouden ja maaseudun rakenteet. Samalla maatalous- ja elintarvikemarkkinoiden seu-

ranta, lyhyen aikavälin ennusteet ja näihin liittyvä asiantuntijatyö korostuivat kuluneen vuoden aikana. Ryhmän jäsenet tuottivat vuoden aikana useita kansainvälisiä tutkimusjulkaisuja, suomenkielisiä tutkimusraportteja ja asiantuntijalausuntoja sekä kävivät pitämässä useita esitelmää jäsenten ja muiden yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa. Lisäksi PTT:n tutkijat esittelivät yhteensä kuuden eri tutkimushankkeen tuloksia Euroopan maatalousekonomistien konferenssissa, joka järjestettiin tänä vuonna Parmassa Italiassa. Tutkimusryhmä osallistui aktiivisesti maatalouspolitiikasta ja ruokamarkkinoiden toiminnasta käytyyn julkiseen keskusteluun. Keväällä julkaistussa PTT:n Pettu-podcast -sarjassa käsiteltiin ruokamarkkinoiden toimintaa eri näkökulmista yhteensä kuudessa jaksossa. Syksyllä järjestettiin yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuutta tarkastellut seminaari.

Metsäryhmä

■ Metsäalan tutkimusryhmässä keskityttiin metsäalan toimintaympäristön ja kilpailukyyn kannalta keskeisiksi katsottuihin aihepiireihin. Tutkimus ja asiantuntijatyö liittyivät erityisesti biotalouteen, metsäteollisuuden merkitykseen ja toimintaan, metsänomistajiin sekä ekosysteemipalveluihin. Valtioneuvoston kanslian rahoittama hanke ”Kohti biotaloutta: kapeikot ja ohjauskeinojen suuntaus” alkoi syksyllä 2015 ja jatkui vuoden 2017 alkuun saakka. Hankkeen päätavoitteena oli esittää vaihtoehtoja tehokkaiksi, hyväksyttäviksi ja sektorirajat ylittäviksi biotalouden ohjauskeinoiksi. Hankkeessa arvioitiin puurakentamiseen, hajautettuun energiantuotantoon ja puuraaka-aineen saatavuuteen liittyviä kysymyksiä, kuluttajien näkemyksiä biotaloudesta sekä puupohjaisen biotalouden taloudellisia vaikutuksia. Hankkeen tuloksia esiteltiin mm. maatalous- ja ympäristöministerille ja työ- ja elinkeinoministerille sekä biotalouden kannalta keskeisten ministeriöiden ylimmälle virkamiesjohdolle. Metsäteollisuuden saralla hankkeessa ”Puutuoteollisuuden merkitys maakunnissa” selvitettiin mekaanisen metsäteollisuuden vaikutusta maakuntien talouteen. Selvitys tehtiin Puutuoteteollisuus ry:lle, joka käytti sitä maakuntakiertueellaan. Eri säätiöiden rahoittama hanke ”Puutuotealan arvoverkostot” tuottaa tietoa nykyisistä ja tulevaisuuden verkostoperusteisista liiketoimintamalleista, jotka voivat luoda etenkin puutuotealan pienille ja keskisuurille yrityksille mahdollisuuksia kilpailuun. OP-ryhmälle ryhmä tuotti tietoa metsä-

sektorin markkinatilanteesta. Metsänomistajatutkimuksessa jatkettiin vuoden 2015 lopussa alkanutta Suomen Metsäsäätiön rahoittamaa hanketta ”Käyttämättömät mahdollisuudet metsätaloudessa”. Ekosysteemipalveluihin liittyen metsäryhmä toteutti yhdessä pohjoismaisten partnereiden kanssa Pohjoismaiden ministerineuvostolle hankkeen ”Economic values from the natural and cultural heritage in the Nordic countries”, jossa analysoitiin kulttuurisesti arvokkaiden luontokohteiden taloudellista ja hyvinvointimerkitystä Pohjoismaissa aiemman kirjallisuuden perusteella.

Liiketalouden tutkimus

■ PTT:lle perustettu liiketalouden tutkimusryhmä sai vuonna 2017 vahvistusta kasvaen kolmen hengen ryhmäksi, kun loppukeväästä ryhmässä aloitti kaksi uutta liiketaloustutkijaa. Ryhmän tutkimustoiminta keskittyy eri yhtiömuotoisten yritysten ja erilaisten organisaatioiden omistajuuden ja johtamisen sekä yrittäjyyden tutkimuskysymyksiin. Näiden aiheiden parissa tehdään tutkimustyötä PTT:n neljällä teema-alueella eli asumisen, hyvinvoinnin, metsän ja ruoan kentillä. Liiketalouden tutkimusryhmän näkökulma on yritysten tai organisaatioiden sisällä ja verkostoissa; niiden toiminnassa, rakenteissa ja prosesseissa. Uuden toiminta-alueen ollessa kyseessä ryhmän jäsenten työ vuonna 2017 keskittyi vahvasti hankeideointiin ja -hakuihin sekä sidosryhmyöskentelyyn. Vuoden 2017 aikana käynnistyi perheyriyten kannattavuutta ja työllistävyyttä käsittelevä hanke. Lisäksi liiketalouden tutkimusryhmän jäsenet osallistuivat vuokrasijoitusalan kannattavuutta, kilpailutilannetta ja kehittämistarpeita, vuokra-asumista sekä asumismenoja käsitteleviin tutkimuksiin. Ryhmän seuraava vuosi alkaa innostavasti ja vauhdilla, sillä uusia hankkeita alkaa heti vuoden 2018 alusta. Vuoden aikana saatiin toteutettaviksi esimerkiksi innovaatioihin ja sosiaali- ja terveysalan yrityksiin liittyvät hankkeet. Ryhmän jäsenet osallistuivat julkiseen keskusteluun esimerkiksi asukas-yhteisöihin ja lähiöiden kehitykseen, pk-yritysten digitalisaatioon, liiketoimintamalleihin ja organisointiin sekä sote-yritysten yhteistyöhön liittyen. He julkaisivat myös vertaisarvioituja tieteellisiä artikkeleita liittyen tiimiyrittäjyyteen ja organisaatioiden uusiin rakenteisiin ja johtamiseen. Lisäksi ryhmän tutkijat kävivät pitämässä useita esitelmää sidosryhmien tilaisuuksissa muun muassa asunto-osuuskunnista, yrittäjien välistä yhteistyöstä ja johtajuuden murroksesta.

PTT:n ennustepäällikkö
Janne Huovari Pellervon
Päässä 2017.

Yhteenveto – tunnettuus ja suhtautuminen

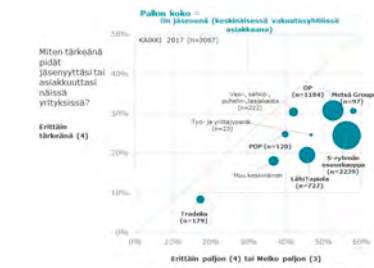
- Osuustoiminnan **tunnettuus** on kasvanut reippaasti 10 vuodessa
- Osuustoimintaa erittäin huonosti tai ei lainkaan tuntee nyt joka neljäs, vielä 10 vuotta sitten näin sanoi puolet väestöstä.
- Osuustoiminnan tunnettuus kasvaa iän ja koulutuksen mukana.
- Entistä useampi tietää myös että osuuskunnissa jokaisella jäsenellä on yksi ääni (50%>57%)
- Osuustoimintaa edes vähän tuntevat ovat pääasiassa **saaneet tietoa** koulutuksen kautta (joka kolmas), mediasta (vajaa kolmannes) ja yrityksiltä/osuuskunnilta (joka neljäs). Mitä aktiivisempi osuuskunnan jäsen, sitä monipuolisemmin on tietoa saanut.
- Tunnettuuden kasvu on johtanut myös siihen, että osuustoimintaa suhtaudutaan positiivisemmin kuin 10 vuotta sitten.** Myönteisesti osuustoimintaa suhtautuu 60 % (2007:47%) väestöstä, kielteisesti vain 3 prosenttia.
- Suhtautuminen muuttuu positiivisemmaksi sen mukaan, mitä vanhempi ja aktiivisempi jäsen on.
- Myönteisimmin osuustoimintaa kohtaan suhtaudutaan pääkaupunkiseudulla.** Vielä kymmenen vuotta sitten Etelä-Suomessa oli läänistä kriittisintä.
- Joka neljäs on sitä mieltä että osuustoiminnallisen yritystoiminnan taustalla olevat periaatteet eroavat muusta yritystoiminnasta, määrä on sama kuin 10 vuotta sitten. Ihmisten joiden mielestä eroa ei ole määrä on kuitenkin kasvanut huomattavasti (7%>29%).
- Yleisimmin maininnat sitä miten osuustoiminta eroaa muusta yritystoiminnasta liittyivät siihen ettei pyritä voiton maksimointiin tai että asiakkaita ovat samanaikaisia (jäseniäni –periaate).

KANTAR TNS | PELLERVO

Osuustoimintatutkimus 2017 - Kantar TNS Agri

4

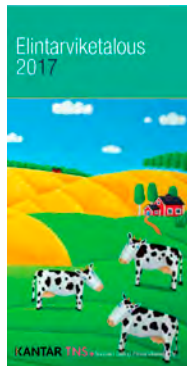
Yhteenveto – Jäsenyyden tärkeys ja hyöty

KANTAR TNS | PELLERVO

Osuustoimintatutkimus 2017 - Kantar TNS Agri

Kantar TNS Agri Oy

■ Suomen Gallup Elintarviketieto Oy:n on toiminut syksystä lähtien Kantar TNS Agri Oy:nä Kantar TNS:n osana. Yhtiö perustettiin vuonna 1992 Pellervo-Seuran ja TNS Gallupin yhteisomistuksena. Juuret ovat kuitenkin vuodessa 1932, jolloin syntyi Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitos (PSM).

Kantar TNS Agri Oy tuottaa markkinatieto-, markkinatutkimus- ja asiantuntijapalvelua koko elintarviketietojalle, maa-, metsä- ja puutarhatalouteen kytkettyille yrityksille ja organisaatioille. Vahvuutena on toiminta osana Kantar TNS:n verkostoa, henkilöstön toimiala- ja tutkimusosaaminen ja pitkäaikaiset asiakassuhteet. Toiminta vastaa laatuajattelua (ISO 2001 ja Markkinatutkimusstandardi ISO 20252).

Kertomusvuonna merkittävä tutkimuskokonaisuus oli Pellervon tilaama laaja osuustoiminnan nykytilaa luotaava Osuustoimintatutkimus 2017 koko väestön ja viljelijöiden keskuudessa. Tutkimuksen suunnittelussa huomioitiin kattavasti jäsenyritysten tarpeet. Tutkimuksen avulla kirkastetaan osuustoiminnan merkitystä yhteiskunnassa ja tuodaan julkisuutta osuustoiminnalle yritysmallina. Tutkimus tuottaa aineistoa viestinnän tueksi ja suuntaamiseksi eri kohderyhmiin koko maan laajuudelta ja jäsenyrityksissä.

Toiminnan kivijalkana olivat edelleen markkinatietopalvelut ja tuotantoennusteet. Asiakkaina olivat etujärjestöt, viranomaiset, toimialan yritykset ja kauppa. Tutkimusten kohderyhminä olivat pääosin viljelijät, metsänomistajat ja kuluttajat. Osuustoiminta - lehdesä julkaistiin säännöllisesti kuluttajakyselyjen tuloksia

ajankohtaisista teemoista. Markkinatietoja ja viljelijöiden näkemyksiä ajankohtaisista kysymyksistä julkaisiin usein myös Maaseudun Tulevaisuudessa.

Pääosa tutkimuksista oli yritysten ja organisaatioiden asiakastutkimuksia. Asiakastutkimuksissa selvitettiin palveluun tyytyväisyyttä, kehittämiskohteita ja asiakkaan sitoutumista hyödyntämällä Kantar TNS- tutkimustuotteita ja -osaamista. Myös kvalitatiivista tutkimusta tehtiin aiempaa enemmän. Entiseen tapaan laadittiin räätälöityjä Agri-Infosovelluksia ja tilastomalleja.

Syksyllä käynnistyi laajan Maatilojen Kehitysnäkömät-tutkimuksen suunnittelu. Tutkimus toteutetaan talvella 2018. Se on MMM:n, MTK:n ja toimialan yhteinen ponnistus. Tutkimus antaa kattavan kuvan yli 4 000 maatilalla tapahtuvista suunnitelmista eri tuotantosuunnissa ja alueilla. Perusmaatalouden lisäksi tutkimus huomioi ympäristöteemat, energia-asiat ja sisältää osiot muusta yritystoiminnasta, lähiruoasta ja luomusta, sekä myös viljelijöiden jaksamisesta.

Tutkimus muodostaa pohjan skenaarioille, mutta luo ennen kaikkea mahdollisuuden vaikuttaa tulevaan kehitykseen. Tutkimus voi auttaa ei-toivotun kehityksen torjumisessa ja hyvien toimintamallien monistamisessa. Tutkimus on tehty kahden vuoden välein koko EU-ajan, jolloin nähdään mikä on muuttunut, mikä on muutosten merkitys, mitkä ovat uhat ja mahdollisuudet.

Kertomusvuonna julkaistiin 66. vuosikerta Elintarviketalous-julkaisusta. Julkaisu sisälsi tilastoaikasarjoja ja tutkimuksia sekä PowerPoint -kuvapakettia.

Yhteystiedot

Osuustoimintakeskus • Coop Center

Osuustoimintakeskus Pellervo

PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
puh. 09 4767 501
toimisto@pellervo.fi
etunimi.sukunimi@pellervo.fi
www.pellervo.fi

- Toimitusjohtaja Sami Karhu
järjestötoiminta, jäsen-suhteet ja tiedotus
- Osuustoimintajohtaja Kari Huhtala
yrityspalvelut, governance, ruotsinkielinen toiminta
- Järjestökoordinaattori Sinikka Huotari
jäsenpalvelut, ansiomitalit ja -merkit
- Järjestökoordinaattori Hanna Muukka
kansainvälinen toiminta
- Verkkoviestintäkoordinaattori Matti Ketola
sähköiset palvelut, yritysneuvonta
- Lakiasiaintoimittaja Anne Kontkanen
edunvalvonta, lakiasiat
- Talouspäälikkö Juhani Lehto
henkilöstö- ja talousasiat, hallintopalvelut
- Kirjanpitäjä Paula Hyttinen

Pellervo-Media Oy

Kodin Pellervo ja Maatilan Pellervo:

- Vastaava päätoimittaja Teemu Pakarinen
- Toimituspäälikkö (Maatilan Pellervo)
Vesa Jääskeläinen
- Toimituspäälikkö (Kodin Pellervo)
Johanna Westersund
- AD, Digitaalisten palveluiden
kehityspäälikkö Minna Aho
- Myyntipäälikkö Merja Sainio
- Levikkipäälikkö Santra-Mari Salonen
- Myyntiasistentti Kirsi Ruhanen

Osuustoiminta-lehti:

- Päätoimittaja Sami Karhu
- Toimituspäälikkö Riku-Matti Akkanen

Kantar TNS Agri Oy

on elintarviketalouden markkinatutkimus- ja tietopalveluun erikoistunut yritys, jonka keskeisinä tutkimuskohteita ovat elintarvikkeiden kulutusmarkkinat sekä maatilatalouden ja maaseutuelinkeinojen markkinat.

Toimitusjohtaja Anne Kallinen

Kantar TNS Agri Oy
Miestentie 9 C, PL 500
02151 Espoo
puh. 09 613 500
elintarviketieto@tnsglobal.com
etunimi.sukunimi@tnsglobal.com
www.tns-gallup.fi

Pellervon taloustutkimus PTT ry

Osallistuu tutkimusten ja esitelmien muodossa kansantaloudesta käytävään keskusteluun.

Toimitusjohtaja Iiro Jussila
Kansantalouden tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Olli-Pekka Ruuskanen
Maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Kyösti Arovuori
Metsäalan tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Paula Horne
Liiketalouden tutkimusryhmä

PTT ry
Eerikinkatu 28 A
00180 Helsinki
puh. 09 3488 844
etunimi.sukunimi@ptt.fi
www.ptt.fi

Pellervo-Instituutti Oy

on Pellervon ja MTK:n yhteinen koulutus- ja kehitysyksikkö. Toimitusjohtaja Jukka Suvitie
Koulutusassistentti Hanna Muukka

Pellervo-Instituutti Oy
PI-johtamiskoulu
PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
etunimi.sukunimi@johtamiskoulu.fi
www.johtamiskoulu.fi

Brysselin toimisto on Pellervon ja MTK:n yhteinen EU-asioiden toimisto.
Johtaja Juha Ruippo
Kotieläinasiamies Tarja Bäckman,
osuustoiminta-asiat

Office of Finnish Agriculture and
Cooperatives
Rue de Trèves 61
B-1040 Brussels, Belgium

Osuustoiminnan periaatteet

1. Osuuskunnat ovat vapaaehtoisia ja avoimia organisaatioita.
2. Perusosuuskunnat noudattavat jäsen/ääni -periaatetta.
3. Osuuskunnan jäsenet osallistuvat yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti pääoman kartuttamiseen.
4. Osuuskunnat ovat itsenäisiä, jäsentensä hallitsevia, omatoimisuuteen perustuvia demokraattisia organisaatioita.
5. Osuuskunnat tarjoavat jäsenilleen, luottamushenkilöilleen, liikkeenjohdolle ja henkilöstölleen mahdollisuuden koulutukseen.
6. Osuuskunnat harjoittavat keskinäistä yhteistyötä.
7. Osuuskunnat toimivat yhteisöjensä kestävä kehityksen hyväksi jäsenten päättämällä tavalla.

perusarvot

- omatoimisuus
- omavastuu
- demokratia
- tasa-arvo
- oikeudenmukaisuus
- solidaarisuus

eettiset arvot

- rehellisyys
- avoimuus
- yhteiskunnallinen vastuu
- muista ihmisistä välittäminen

Osuustoimintakeskus • Coop Center

